Absztraktok / Abstracts

NAEIMEH AFSHAR & VINCENT J. VAN HEUVEN

Perceptual assimilation and identification of American-English pure vowels by Persian and Azeri/Persian learners of English

Persian (an Indo-European language) has six monophthongs (/i, e, a, u, o, ɑ /, Majidi & Ternes 1999) whereas Azeri (a Turkic language) has nine, including open front /æ/ (Mokari & Werner 2016). The question we aim to answer is how monolingual Persian and bilingual Persian/Azeri learners of English classify the eleven (e.g. Olive et al. 2003) pure vowels of American English (i) in terms of the vowel system(s) of their native language(s) and (ii) in terms of the vowel system of the foreign language.

In the perceptual assimilation test (i) the listeners were asked to classify the American English words *heed*, *hid*, *hayed*, *head*, *had*, *hud*, *hod*, *hawed*, *hoed*, *hood* and *who'd* (spoken by two male native speakers) as one of the six (or nine) vowels in their native language, and rate the token for typicality (good, moderate, poor). Listeners did this twice so that the consistency in their responses can be established.

In the vowel identification test (ii) participants listened to 86 synthesized stimuli in which the vowel was varied systematically in a syllable /mVf/. Vowel height (F1) was varied in 7 perceptually equal steps of 1 Bark, while vowel backness and lip rounding (both correlated with F2) was varied in 9 steps of 1 Bark. Twenty humanly impossible F1-by-F2 combinations were deleted from the stimulus set, yielding 43 different vowel qualities, which were then synthesized with a duration of either 200 or 300 ms. Listeners identified the 86 vowel tokens in terms of the 11 monophthongs of American English, and rated each token for typicality.

Data are available for 20 monolingual Persian learners of English as a foreign language (10 male, 10 female secondary school students) and for 20 bilingual Persian/Azeri peers. We test the hypothesis that the bilingual learners of English are less consistent than their monolingual peers in the perceptual assimilation test, but have more clearly separated mental representations of the English vowels in the perceptual identification test. In our talk we will demonstrate the experimental procedures and present preliminary results.

AGG ZOLTÁN

A helyi demokrácia és az önkormányzatiság értékrendjének kialakulása 1989-ben, a rendszerváltoztatás évében, Magyarországon

Az önkormányzatiság, mint fontos demokratikus érték már 1988-ban is egyre erősebb hangsúlyt kapott a leendő új tanácstörvény szakmai vitájában. Önkormányzati vagy tanácstörvény? Kik legyenek a helyi önkormányzatok alanyai? Minden település önálló önkormányzattal rendelkezzen? Legyen-e alá-fölé rendeltség a területi (megyei, fővárosi) és a települési (községi, városi, fővárosi kerületi) önkormányzatok között? Egyáltalán, szükség van-e megyei önkormányzatokra, s ha igen milyen feladatuk és hatáskörük legyen? Milyen legyen a helyi önkormányzatok és az államigazgatás viszonya? Melyek legyenek az önkormányzati feladatok, és hogyan finanszírozzák ezeket? Mi legyen a pártok szerepe az önkormányzatoknál, mennyi teret kapjanak a civil szervezetek? Ezek voltak a legfontosabb kérdések, de emögött az is megbújt, hogy alulról felfelé épülő demokrácia, képviseleti és/vagy közvetlen demokrácia érvényesüljön-e az új politikai-társadalmi berendezkedésben. Fontos célkitűzés volt a decentralizáció, a „demokratikus centralizmus" fogalmát el kívánták törölni, s a települések egyenjogúsága elvét követték. Mi valósult meg ezekből az akkor megfogalmazott

demokratikus elvekből, mennyire szilárdult meg az önkormányzatiság, és végül milyen következményei lettek az új szabályozásnak? Ez utóbbit a mai helyzet tükrében is érdekes lehet megvizsgálni.

ANDRÁS FERENC

A kommunikáció kategorikus imperatívusza

Vajon mit értünk a megértés fogalma alatt? Elengedhetetlen követelménynek tűnik az az elvárás, miszerint a felek akkor értik egymást, amikor kifejezéseikkel ugyanarra referálnak, amikor azonos a beszédük tárgya. A hétköznapi intuíciónk is támogatja ezt a felfogást. Félreértés esetén gyakran használunk ilyen mondatokat: „Nem értesz, mert én nem *arról* beszélek, amire te gondolsz!”, „Félreértesz, egészen *másról* van szó!”, „Kifejtenéd, pontosan *miről* beszélsz?”

Fogalmazhatunk úgy, hogy maga a kommunikáció nem más, mint ebben az értelemben vett referencia rögzítésének, a beszéd tárgyának tisztázási folyamata. Ez a folyamat korántsem egyszemélyes vállalkozás. Indokok adása és kérése annak érdekében, hogy miért mondjuk annak azt, aminek éppen mondjuk. Elválaszthatatlan lesz a megértés folyamata a referált tárgy mibenlétéhez kapcsolódó nézeteinktől, elköteleződéseinktől. A „Cselekedj úgy, hogy akaratod maximája mindenkor egyszersmind általános törvényadás elveként érvényesülhessen!” erkölcsi parancs átfogalmazható a kommunikáció kategorikus imperatívuszává: „Értelmezz úgy, hogy igaz(nak vélt) hiteid maximája mindenkor egyszersmind általános interpretáció elveként érvényesülhessen!”

SZILVIA BÁTYI

Linguistic and extralinguistic factors in language attrition

The recognition of the effects of the second language (L2) on the first (L1) is a recent development and most manifestations are studied in the field of language attrition. Language attrition has been studied mainly in emigration context but recent studies have identified other contexts too. Brain imaging studies have shown that high level of L2 is not a requirement to observe changes to the L1, cross-language activation can be seen in the L1 in the early stages of L2 acquisition. In this presentation some theoretical frameworks and recent findings will be discussed in relation to 3 extralinguistic variables: frequency of use, length of residence and age. Finally, in the light of this discussion, the findings of an attrition study will be presented.

ARANY ZSUZSANNA

Kosztolányi *Pardon* rovatának kultúrpolitikai utóhatásai

Kosztolányi Dezső 1919 ősze és 1921 augusztusa között a radikális nemzeti irányvonalat képviselő *Új Nemzedék* című napilap munkatársaként számos politikai tartalmú cikket írt. A közölt szövegek komoly hányada tartalmaz antikommunista, valamint antiszemita megnyilvánulásokat, de az irredenta vonal is markánsan megjelenik. Igaz, az írások jelentős része név nélkül látott napvilágot, az életműből azonban nem zárhatók ki, annak részeként kell tekintenünk rájuk.

Hogyan reagált erre a megosztó szerepvállalásra a mindenkori kultúrpolitika? Már a kortársak is keményen támadták Kosztolányit, szereplése a baloldali érzelmű írók szemében nem is maradt következmények nélküli. A második világháborút követően azonban már cenzúrázták is munkásságát, az *Új Nemzedék*-beli publicista működést pedig az „erkölcsi normák

felbomlása” szimptómájaként értelmezték. A helyzet a rendszerváltás után sem vált egyszerűbbé: Kosztolányit időnként Nagy-Magyarország védelmezőjeként, máskor protofasiszta szerzőként, olykor pedig a *Nyugat* folyóirat által képviselt „dekadencia” képviselőjeként állították/állítják be.
Előadásomban a fenti kultúrpolitikai tendenciákat vázolom fel, jelezve politika és irodalom, illetve a kultúrpolitikai gesztusokat életre hívó ideológia és az irodalomtörténet (irodalomértés) közötti kölcsönhatásokat. Mindennek nemcsak konstatálására (és demonstrálására) törekszem, hanem egyúttal kivezető utat is próbálok keresni az ideológiai labirintus(ok)ból.

BOGNÁRNÉ DR. KOCSIS JUDIT

Az önnevelés és az önfejlesztés lehetősége az értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógiában

Az önnevelés és az önfejlesztés fontos eleme az értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógiáknak. Az önnevelés nem csupán a tanulókra, hanem a tanárokra is vonatkozik. A vizsgált források és a korábbi kutatásaim azt mutatják, hogy a nevelő nem valósíthat meg eredményes nevelést önnevelés nélkül.
A kutatás célja annak bemutatása, hogy az önnevelés és az önfejlesztés milyen formákban érhető tetten az értékközvetítő pedagógiában, kiemelten Zsolnai József értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógiájában (ÉKP). A kutatás az alábbi főbb vizsgálati kérdésekre keresi a választ: Az értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógiában miként jelenik meg az önnevelés és az önfejlesztés? Milyen módszerek, tevékenységi formák segítségével próbálja erősíteni az értékközvetítő pedagógia az az önnevelést és az önfejlesztést? Milyen önnevelési, önfejlesztési lehetőségei vannak a tanulóknak és a tanároknak? Ezek miként hatnak egymásra? A feltett kérdések megválaszolásához elsősorban elsődleges forrásokat használtam fel, valamint támaszkodtam e témakörhöz kapcsolódó korábbi kutatási eredményeimre is. A kutatás analitikus jellegű, az értelmező és a szintetizáló elemzés módszerét alkalmazza.
A kutatásom eredményei többek között rámutattak arra, hogy az önnevelés és önfejlesztés egyik hatékony útja a kutatás, mivel a kutatás folyamatában a kutató önálló, egyéni tanulást végez.
Kutatásom jelentőségét az adja, hogy az értékközvetítő és képességfejlesztő pedagógia értékeire rámutassak, valamint ezek napjainkban is jól hasznosítható elveire felhívjam a figyelmet.

ÉVA BUS

Funny *Ha-Hamlet*. A very tragical mirth

Shakespeare’s *Hamlet* can, perhaps without any exaggeration, be regarded as one of the most important tragedies in the history of European drama. In Elizabethan times the rules of playwriting rarely observed Aristotelian principles, therefore, it was not surprising to any viewer to come across comic elements in tragedies, and, in turn, the world of comedies often contained darkness, gloom, and the shadow of death. Shakespeare’s great tragedies are no exceptions to this technique of mingling generic qualities; still, despite the comic bits, no one would ever think of *Hamlet* as a comedy, it has forever remained a tragedy. Or has it? In my paper, I want to examine those dramatic and other types of instances of Hamlet productions from the later eighteenth, early nineteenth centuries that view the Prince of Denmark’s story from a comic perspective and use it for very specific purposes.

SÁNDOR CZEGLÉDI

Identity Politics: A mixed blessing or an outright curse?

The contentious and divisive term "identity politics" has been a near-ubiquitous feature of American public and political discourse since roughly the mid-1990s. As Google Trends statistics indicate, interest levels in "identity politics" skyrocketed at the time of the presidential elections of 2016, and have remained constantly higher than before. Following Donald Trump's victory, Democratic Party members, supporters and activists have repeatedly questioned the wisdom of overemphasizing particular minority grievances while neglecting larger, more traditional constituencies. The ensuing debates produced a number of expert analyses as well, critiquing and often criticizing left-wing identity politics (which appeared to have provoked similar tactics on the right). This paper compares and contrasts the accounts about the origins, development and likely future of identity politics as discussed, analyzed and tentatively predicted in four, recently published books. This set of works includes Francis Fukuyama's *Identity: The Demand for Dignity and the Politics of Resentment* (New York: Farrar, Straus and Giroux, 2018); Mark Lilla's *The Once and Future Liberal: After Identity Politics* (HarperCollins, 2017); Greg Lukianoff and Jonathan Haidt's *The Coddling of the American Mind: How Good Intentions and Bad Ideas Are Setting Up a Generation for Failure* (New York: Penguin Press, 2018); and Jeff Sparrow's *Trigger Warnings: Political Correctness and the Rise of the Right* (Scribe Publications, 2018).

MÁRTA DABÓCZY

Is talent merely a complexity of acquired behavioral patterns or is it inborn?

In the past, persons with exceptional abilities and achievement were admired, honored, but also often feared. There have been hardly any changes in attitudes toward the phenomenon of giftedness right up to the present day. However, what has changed dramatically is the awareness of how important the gifted are for cultural progress, scientific innovation, and economic prosperity (The International Encyclopedia of Education 2nd edition,1994). Our research question for this paper was whether talent is merely an outcome of acquired behavioral patterns or is it inborn? Are some people genetically gifted in certain filed and turn out to be talented? Should there be a gene responsible for talent?

The reaction of every living organism is dependent on the input of the environment. The manner how an organism can react is dependent on its nature, where genetic coding constantly develops. This phenomenon suggests that nature and nurture are codependent. Humans are extremely flexible and adaptive to their immediate surroundings, hence - at least in theory- each and every individual might have the potential to become talented, if environment requires and allows it. However, if it is not required, or there is no opportunity, the person will not waste energy and time to develop a useless skill. The phenomenon that we call talent requires the automatization of many skills and their complex, simultaneous and effortless use. Present study is based on a four year long research aiming to find correlation between musical and language learning talent. Such correlation is suggested by literature (Peretz & Zatorre 2005; Gaab 2006; Benson &Schön 2013). We were interested in what enables some people to learn music or a language easily, or if there is a need for talent in either field. In our research we measured every skill required by both music and language, on about 400 children. The outcome suggests that talent is not predetermined and an average person does not need any kind of gift, but both music and language requires conditioning of different skills and subcomponents. When each component is perfected, ad up, and used we might perceive it as talent.

BEÁTA FÁBIÁN

Linguistic Landscape as a way of public communication in Beregszász

Transcarpathia is situated in the western part of Ukraine, which became an independent country in 1991. In 2001, according to the census list, the population of Transcarpathia was around 12 540 614, with 151 516 Hungarian residents in all that means almost 12,1% of the Transcarpathian population (Molnár-Molnár D.: 2005). It is divided into 13 administrative regions. One of the regions is Berehiskyi/Beregszászi where the rate of Hungarians in 2001 was 76, 1% of the population (Transcarpathia Province Statistical Office, 2003).
The Transcarpathian community is a bilingual speaking community. The everyday's inherent to the minority existential situation for the Transcarpathian people, is the office routine. In the summer of 2012, the Supreme Council of Ukraine adopted the law that is under the title ,,About the basic foundation of the state language policy". The law specifies that in the area of those administrative units (district, region or settlement) where the rate of one regional or minority language reaches the 10%, the given language beside the official language of the state, can be used in certain official functions, or rather in the public area. The Constitution of Ukraine also declares that the language of the office and workplace administration is the Ukrainian language, but the gentilitial language can be used in line with the ukrainian in the gentilitial majority areas (Article 11). The Verkhovna Rada of Ukraine in September 2017 adopted the Law "On Ensuring the Functioning of the Ukrainian Language as the State Language" in September 2017.
The current effective Ukrainian laws permit (?) of the administration on the minority language in the offices in written and spoken form, if the representatives of the national minority are in majority. In the course of my research I analysed how can the Hungarian language appear in Beregszász/Beregovo in the last 50 years.
The main goal of the investigation was the measurement of the official minority realisation forms and opportunities in Beregszász/Beregovo, so the investigation creates a possibility to get a clear picture about the exploitage of language policy.

FORINTOS ÉVA

Magyar-angol inter-regionális nyelvi kontaktus (esettanulmány)

A nyelvek direkt, vagy indirekt kontaktusba kerülhetnek egymással; teljesen elszigetelt nyelveket, vagy nyelvváltozatokat bizonyára nehéz lenne találni a világban. A magyar és az angol nyelv közvetlen kapcsolatba kerülhet egymással olyan országokban, ahol az angol a domináns nyelv és ott magyar közösségek élnek (cf. Forintos, 2008). A magyarországi magyar nyelvre az angol nyelv indirekt módon hathat, inter-regionális nyelvi kontaktusról lévén szó. Ezen kontaktushelyzetek két vonatkoztatási nyelve, a magyar és az angol genetikailag nem áll egymással rokonságban és tipológiailag távol álló.
Jelen esettanulmány fókuszában egy nemzetközi divatáruüzlet Magyarországon terjesztett magyar nyelven írott brosúrája áll. A vizsgálat célja, hogy a brosúrában az angol nyelv hatása okán előforduló interlingvális nyelvi manifesztumokat feltárja, csoportosítsa a winfordi (2003) osztályozás szerint; illetve, hogy azok előfordulási arányát viszonyítsa a szövegben előforduló szavak számához. A tanulmány illeszkedik a kortárs kontaktlingvisztikai vizsgálatok fő vonulatához, amennyiben hozzájárul a kontaktusban lévő nyelvek korpusz-alapú lexikális és grammatikai vizsgálatához és leírásához.

GYÖRE GÉZA

Könyvtárpedagógia és felsőoktatás

A felnőttkorúak könyvtárpedagógiai megközelítésű kutatása szinte teljesen elhanyagolt a magyar neveléstudományi/könyvtártudományi kutatások körében. Ennek kettős oka van: 1. a könyvtárpedagógiai kutatások a könyvtári tevékenység markáns átalakulásával (és háttérbe szorulásával) a minimálisra csökkentek, 2. a kérdéssel foglalkozók a könyvtárpedagógiát egyértelműen csak a közoktatáshoz kötik.
Előadásomban kísérletet teszek a – meglévő hazai és külföldi előzményekre támaszkodva (Zsolnai József, Dömsödy Andrea stb.) – a könyvtárpedagógia olyan meghatározására, amely kiszélesíti a fogalmat a felnőttkori (beleértve a felsőoktatásban eltöltött éveket) könyvtárhasználati szokások, elvárások pedagógiai megközelítésére is.
Meglátásom az, hogy az információs kor jelenlegi fejlettségi fokán elengedhetetlenül szükséges, hogy minden felsőoktatási hallgató részt vegyen korosztály-pedagógiai szempontból is megfelelően kidogozott tematikájú könyvtárismereti foglalkozáson, kurzuson. Ennek – kísérleti jellegű – megvalósításáról szólok a Pannon Egyetemen, amelyben a most indult közösségszervező szak és a Tudományrendszertan és könyvtárismeret kurzust felvevő alapszakos hallgatói vesznek részt. A kísérlet lényege, hogy könyvtári környezetben (Pannon Egyetem Egyetemi Könyvtár és Levéltár) a felsőoktatási intézmény (tájékoztató)könyvtárosainak bevonásával folyik a felhasználóképzés. A megfigyelés így nem csak a hallgatókra, hanem a könyvtárpedagógiát alkalmazó könyvtárosokra is kiterjed. A kísérlet jelenleg is folyik és a könyvtáros kollégákkal alkalomról alkalomra átbeszéljük a felmerült nehézségeket, és ennek fényében módosítjuk a soron következő tematika feldolgozásának megközelítését és módszereit. Előadásomban az eddigi tapasztalatokról is beszámolok. Ugyanígy szólok egy, nagyobb szélesebb populációra kiterjedő – körvonalazódó – kutatás tervéről is.

ILDIKÓ HORTOBÁGYI

Context-Triggered Transnational Identity on Digital Platforms

In a multicultural and multilingual world people often negotiate their identities along contextual lines. With the underlying role of the omnipresent media and technology, soft power is now highly devolved. Information about countries and cultures is no longer filtered through public relations campaigns and the varied information channels can demonstrate a diversity of opinion, build bridges at the citizen level, and create a sense of "global citizenship". Medialects, as media bound varieties of language used in computer mediated communication (CMC), offer sound platforms for individuals to access information from formerly scarcely known regions, discover affiliation and allegiance with the conveyed messages. In addition, the way we think about languages has major implications on how we understand the environment in which they are created and used.
Situated at the intersection of social and language sciences, drawing on recent literature and using a comparative approach, the presentation aims to investigate what type of content is highlighted, what linguistic tools are employed on shared digital platforms, and how these provide a terrain open to debates over identity and multilingualism.
As media studies are present in a variety of academic contexts, the findings of this presentation can help instructors design authentic multi- and interdisciplinary teaching material in the different branches of Applied Linguistics.

HORVÁTH KATALIN

Vermittelt das österreichische Deutsch ein Gefühl von Identität?

Es ist allgemein bekannt, dass die deutsche Sprache eine österreichische Standardvariante hat. Bei Übersetzungen, sei es die Thematik Politik, Wirtschaft, Tourismus oder Anderes, muss diese Variante beachtet werden. Der Vortrag untersucht zunächst die Frage, ob das österreichische Deutsch ein Gefühl von Identität vermittelt, auf welcher historischen Basis die österreichische Identität steht und wie sie sich in vergangenen Jahrhunderten veränderte. Zudem befasst sich der Beitrag mit dem Aspekt Wortschatz in Politik, Wirtschaft, Tourismus und Gastgewerbe.

KÁLI PÉTER

Amikor a német nyelvtan szabályai ellentmondásba kerülnek egymással

Gunnar Bech, dán nyelvész „Grammatische Gesetze im Widerspruch” (1963) című értekezésében egy olyan esetet vizsgált, amelyben a német nyelvtan bizonyos szabályai ellentmondásba kerülnek egymással. Noha Bech úgy gondolta, sikerült megtalálnia a lehető legjobb és egyben egyetlen megoldást a problémára, egy 2009-es tanulmány kutatási adatai alaposan rácáfoltak erre. Ralf Vogel, a bielefeldi egyetem professzora szóban forgó tanulmányában („Skandal im Verbkomplex”) ugyanis különböző empirikus vizsgálatok segítségével kimutatta, majd az optimalitáselmélet keretein belül bebizonyította, hogy a megoldást meglepő módon egy olyan konstrukció jelenti, amely „látszólag” ellentmond minden rávonatkozó morfológiai szabálynak („Skandalkonstruktion”). 2011-ben egy osztrák nyelvész, Hubert Haider azonban Vogel elméletét is megcáfolta és rávilágított arra, hogy a „botránykonstrukció” valójában nem más, mint egyfajta „grammatikai illúzió”.
Láthatjuk tehát, hogy a jelenség a mai napig nagy port kavar a nyelvészek körében. Disszertációm során egyrészt arra a kérdésre keresem a választ, hogy a különböző alternatív variánsok különböző esetekben (vagyis ha az igekomplexum például módbeli segédigét, érzékelést kifejező igét vagy a múlt idejét *sein*-al képző főigét tartalmaz) milyen mértékű elfogadottsággal rendelkeznek, másrészt pedig arra, hogy az egy- és kétnyelvű tesztalanyok válaszaiban kimutatható-e bárminemű jelentős eltérés.

KALMÁR ZOLTÁN

Kádár bekacsintott a magyar hálószobákba: népesedéspolitika az 1960-as években

Magyarországon a hatvanas években élénk közérdeklődés kísérte a népesedés korabeli helyzetéről és jövőbeli alakulásáról zajló társadalmi-politikai vitákat. A Kádár-korszak első évtizedében a magyar kommunista vezetés kiemelkedő fontosságú célkitűzései közé tartozott a népesség növekedésének elősegítése. Az állampolgárok gyermekvállalásra ösztönzése, az alacsony demográfiai mutatók javítása érdekében 1967-ben bevezették a gyermekgondozási segélyt (3/1967. számú kormányrendelet). Az előadás a hatvanas években időszakában elemzi a nők családban betöltött szerepét, a női munkavállalás kérdését, az abortusz 1956-os magyarországi liberalizálásának (1043/1956. számú minisztertanácsi rendelet) tapasztalatait és az új fogamzásgátló eszközök fogadtatását az 1960-as évek végén.

ALA KHELIFA

A psychological approach to foreign language classroom to underline personality traits influence

The present study postulates that psychometric measures of personality are relevant to levels of anxiety, exposure, and motivation. Most studies compare which of these “individual differences” may contribute the most to language development. Hundreds of studies sought to determine what causes such differences and rather focused on aptitude and motivation (Lowie, van Dijk, Chan, & Verspoor, 2017). Clearly, these IDs are interrelated and are affected by internal and external factors. A pragmatic research design has been adopted to employ efficient and reliable research methods to underline the influencing factor. IDs data collected from a number of International students, with different linguistic and cultural backgrounds, have been codified and analyzed for pattern and relationships. The initial prediction is that personality may influence IDs and classroom performance, but later student’s seating positioning proved to be also an indicator for anxiety and motivation, given that the traditional classroom arrangement is teacher-centered and typically favors the first and middle rows and disengages the farther rows. Learning development and motivation depend on the classroom environment (Verspoor et al., 2008), which in its complexity influences classroom performance (Dörnyei, 2009a, p. 233, original emphasis), and context (Waninge et al., 2014). Some learners did not seek compensational credits for learning Hungarian and would unconditionally learn Hungarian. A more in depth analysis reveals that Conscientious and unconditional motivation are significantly relevant. Surprisingly, this balance turns out to be governed by an uncontrollable factor. Students’ choices, the possibilities arising from variability, and learners’ strategies are dictated by their unique personalities.

KOVÁCS GÁBOR

A betegség metaforái Gárdonyinál (Gárdonyi Géza: *Ki-ki a párjával*)

Gárdonyi Géza kisregényeinek központjában az alábbi poétikai megfontolás áll: „az izgalmat keresd, amelyben a karakter előötlik. Bajt, szorultságot és a karaktert tengelyében bántó helyzetet, esetet” (Gárdonyi 1974, 77). 1918-as *Ki-ki a párjával* című kisregényében ez a kényszerhelyzet: a tüdővész. A szöveg a halálos betegségben élő ember tetteit vizsgálja. Természetesen a tüdővész nem pusztán „csak” egy testi betegség, hanem a személyközi viszonyok deficitjének allegóriája is a műben. Így az alkotás végül is a lélek betegségeit is kutatja. Azonban a szöveg legdinamikusabb szemantikai munkája az, ahogyan előállítja a tbc allegorézisén túlmutató, kizárólag e regényre jellemző tüdővész-metaforáit. Előadásomban azt vizsgálom, milyen eljárásokon keresztül jönnek létre a tüdővészes főszereplők metaforikus értelmet feltáró alakmásai.

LADÁNYI ISTVÁN

A lírai én identitása Tolnai Ottó *Árvacsáth* című versciklusában

Tolnai Ottó (1940) *Árvacsáth* című kötete 1992-ben jelent meg. A kötet verseit az 1980-as évek végén írta, de első *Árvacsáth* című verse (amely nem került be az 1992-es kötetbe) már az 1980-as *Világpor* című kötetében megjelenik. A Tolnai-lírában létesülő Árvacsáth figurája nem függetleníthető az életrajzi Csáth Gézától/Brenner Józseftől (1887–1919) és Csáth Géza prózai életművétől, ugyanakkor az Árvacsáth-versek összeolvasása az életmű korábbi és későbbi darabjaival egyik Tolnai-alakmásként is felmutathatóvá teszi Árvacsáthot. Az előadás számba

veszi az Árvacsáth-versek előzményeit és forrásait, kimutatja az Árvacsáth-szövegek párhuzamait a Tolnai-életműben, feltárja, hogy a rizomatikus szerkezetű Tolnai-líra számos szövegében ott van az a világérzékelés és lírai beszédmód, amely az *Árvacsáth* kötet lírai énjét koncentráltan jellemzi.

MARYAN LOPATA

Election preferences and electoral behaviour of the Hungarian national minority in the Transcarpathian region of Ukraine

Effective participation of national minorities in political life is one of the important components of democratic societies. Thanks to the effective participation in political life and elections of national minorities, it creates opportunities to represent and preserve their identity. The most considerable national minority on the West of Ukraine is the Hungarian minority that is located mainly in the Transcarpathian region of Ukraine, that influenced the national political spectrum. In paper are taken into account the election results to the Supreme Council (Verkhovna Rada) after 1994, or since the first free elections were held after the proclamation of the independence of Ukraine (eight parliamentary terms including the last elections in July 2019). In case of local elections, it has to be analyzed the results of the elections since 1994 till 2015 (six terms) and voting on presidential elections since 1994 (six elections including the last elections in March-April 2019).
Analysis of Transcarpathian electoral practice (in particular, the Hungarian national minority), allows drawing the following conclusions. First, declared constitutional principles and laws of Ukraine (Law «About political parties in Ukraine "," On the election of people's deputies of Ukraine ”and others) the voting rights of national minorities in Ukraine have no appropriate implementation mechanisms in practice. Secondly, the electoral practice of the Hungarian minority shows the effectiveness of the establishment and functioning of political parties of national minorities at the local level. After the establishment of political parties, representatives of the Hungarian minority have the opportunity to have their representation in local authorities. Representatives of other national minorities in the Transcarpathian region can receive parliamentary mandates situationally. Third, the lack of unity between the two Hungarian minority parties in the Transcarpathian region leads to the reduction of the representation of the Hungarians in self-government bodies.

GABRIELLA MÁDI

“At least I know that I am Hungarian” Some analogies between a Hungarian minority novel and a social research

In Central and Eastern Europe, there have been several intermediate regions in history where different ethnicities live together, many of them in minority. The question of national affiliation is of key importance for an ethnic group living in minority, as it helps the members of the group to define themselves against other ethnic groups and the majority nation. Our hypothesis is that literature imitates social reality in some way, so we can assume that some of the characteristics of the writer's environment, including the features of minority identity, can be traced in the literary work.
The present paper aims to examine the sociolinguistic features of Péter Hunčik’s novel *Borderline Case*, as it is a Hungarian minority novel depicting the life of a Hungarian community in Slovakia. The comparison of this novel with a social research conducted by The National Institute for Family, Youth and Population Policy of Hungary can shed some light on

the fact if the same issues that came up as a result of the research also appear in the fictional community of the novel. The questions of language use and identity are in the centre of attention in the current research.

ASKAR MAMBETALIEV

Multil.org/test, a new data collection instrument that can do more than Google Forms and Survey Monkey: An example of verbal fluency test for language policy research.

Data collection instrument is the most important part of any research. The website at https://multil.org is a new tool that helps to collect and process data online. The main advantages of the above website over other existing tools, such as Survey Monkey, Google Form, is that data is always safe, the researcher controls the whole process, much faster than other tools, can control IP and set a time limit for a particular question.
In this presentation, I want to demonstrate how this website was used to collect data from 100 participants on the topic of Verbal Fluency and Attitudes towards Languages. I also want to show how to process data using server-side tools, such as PHP programming language and MySQLi database system, which are beyond the traditional user-side applications, such as MS Applications, SPSS, Stata, etc.

SHEIDA MARZBAN

Revisiting Kress and Van Leeuwen’s Model of Reading Images

With the ease of creating and implementing pictures, images gradually found their way into textbooks. Also, the power of textbooks for distributing power relations and stereotypical ideologies cannot be denied. Moreover, gender and the way they are presented in mass media have sparked research. Although many studies have been conducted to apply Kress and Van Leeuwen’s reading images model (2006), among others, to discover gender identity in visual media, few, if any, have been done to investigate perceptions of readers towards 4 items of contact, social distance, attitude, and composition in Iran. Hence, in the present piece of research, an open-ended questionnaire was developed to extract 31 Iranian female English language learners’ perceptions of 4 aforementioned items. The questionnaire included images selected from the textbooks taught in the national Iran Language Institute in Iran. The results accentuate some differences in visual grammar of western and eastern culture and confirmed the idea that what is interpreted in one culture as right may not come true in another one.

CLAUDIA MOLNÁR

How wide is the gap between student feedback, immediate and delayed self- reflection?

This paper presents the findings of an exploratory study, investigating whether immediate self -reflection differs from delayed self- reflection during peer teaching and to what extent the two reflect student feedback. It also explores whether these mechanisms encourage growing levels of confidence and communicative language teaching.
The context for the research was a one semester block experiment carried out on two final- year groups of trainee teachers (over a two -year period), studying to become English language (plus one additional major or a minor subject) teachers in either the primary or secondary state sectors. The secondary aim was also to explore whether there were any tendencies or major differences between the two groups, who had all been through the same teacher education

programme and were due to enter their in- school practice the following semester. Group 1 consisted of three female and four male, full time trainees, group 2 contained two male and four female participants.
The research methods and tools used were a quantitative student feedback and self-reflection checklist, and a qualitative self-reflection journal. The results indicate that the combination of peer and self- reflection offers a more realistic view of the trainee experience and with time and guidance may move them to be more objective in their feedback and not focus entirely on pedagogical matters.

JUDIT NAVRACSICS

Linguistic and metalinguistic development in the acquisition of three languages

The complexity of multilingual development influences the linguistic, cognitive and social domains. In as early as the preverbal period, bilingual infants are capable of discriminating languages (Byers-Heinlein et al., 2017). Early experiences in life effect cognitive and brain development, not to mention the social benefits of multilingual exposure in infancy. In this paper, the focus is to demonstrate the differences between the development at the linguistic and metalinguistic levels. The former is packed with cross-linguistic influences, due to the constant activation of all the languages the child is exposed to, so it slows down the development. At the same time, metalinguistic awareness is developing at a very fast rate, from early on, yielding great cognitive benefits. The examples through which I argue for the middle position when considering the advantages or disadvantages in the comparison of monolingual and multilingual child language development will be taken from a pair of developing trilingual siblings at age three.

PARAPATICS ANDREA

Magyar szociodialektológia: Értékmentés terepen és tanteremben

A magyar dialektológia egyik méltán és máig kiemelkedő eredménye A magyar nyelvjárások atlasza, amelynek hat kötetnyi térképlapba foglalt anyagát több, mint fél évszázaddal ezelőtt gyűjtötték a magyar nyelvterület többszáz kutatópontján. Akkor a kutatók számos olyan tevékenységhez kapcsolódó tájszót és a hozzá tartozó magyarázatot konzerváltak, amelyek az azt követő társadalmi és gazdasági változások miatt mára már nagyrészt archaizálódtak, de rögzítették a magyar nyelvjárások hangtani és alaktani sajátosságait is. Részben ezt a kutatást ismételte meg a 2007 és 2012 között zajlott Új magyar nyelvjárási atlasz projekt, amely az időközben egyre erőteljesebbé váló mobilizációs, urbanizációs és individualizációs folyamatokról, illetve ezek nyelvi következményeiről el nem feledkezve már az adatközlők nyelvről, nyelvjárásokról alkotott véleményét és tudását, nyelvhasználati szokásait is felmérte. Az előadás e kutatás néhány részeredményét mutatja be arról, értékesnek tartják-e a beszélők azt, ami tudományos szempontból nem értékesebb, de nem is értéktelenebb változata a nyelvnek: saját környezetük nyelvjárási háttértől sem mentes nyelvváltozatát. Az előadás kitér a pedagógusok felelősségére is a kérdésben, tekintettel arra, hogy az ő attitűdjeik vizsgálatakor éppen a nyelvjárások „értékesség”-e jelent meg a leggyakrabban és leghangsúlyosabban a válaszok között, miközben a tanári gyakorlat és a mindennapi kommunikációban tapasztalható magyar mentalitás éppen ennek ellenkezőjét mutatja.

POÓR ZOLTÁN

Konstruktivista törekvések a pedagógus pályára való felkészítés és a hivatás-specifikus kompetenciák továbbfejlesztése során

A kortárs neveléstudományban fokozottan vannak jelen olyan szemléletek, amelyek a személy(iség)-központúságot, a tanulásra, azaz fejlődésre kész egyén önképének, céljainak, szükségleteinek figyelembe vételét helyezik középpontba.
Ha az utóbbi több mint másfél évtized európai fejlesztési projektjeinek eredményeképpen, a köznevelésben egyre jobban teret nyernek a korábban kizárólag az alternatív és reformpedagógiákra jellemző filozófiákból eredő megközelítések, módszerek és eljárások, akkor nem eretnek az a törekvés, hogy a pedagógusjelöltek felkészítésében és a már pályán lévők további tanulmányainak keretében megvalósuló kurzusok során is legyen szerepe a humanisztikus, együttműködésen alapuló, reflektív és konstruktív elemeket tartalmazó folyamatoknak.
Az előadó másfél évtizedes gyakorló pedagógusi és két és fél évtizedes egyetemi oktatói tapasztalatait összegezve veszi számba azokat a tartalmakat és képzés-metodikai eljárásokat, amelyek a gyógypedagógusok, szociálpedagógusok, tanítók, közismereti, mérnök- és zenetanárok felkészítése és kompetenciáinak továbbfejlesztése során bizonyultak hatékonynak.
A hallgatóság betekintést nyer majd az eklektikus előadási módszerekbe, a cselekedtető (azaz műhelyfoglalkozási elemeket tartalmazó) szemináriumok folyamatába, a mentori és intézményvezetői felkészítés során megvalósult gyakorlatokba.
A pragmatizmussal áthatott előadás keretében minden bemutatott képzés- és továbbképzés-metodikai tapasztalatot elméleti háttérrel is igyekszik alátámasztani a szerző.

GABRIELLA RÁCZ

Humane Werte im „Großen Krieg der weißen Männer“. Ideologie, Selbststilisierung und Bewahrung der Menschlichkeit bei Arnold Zweig

Für Arnold Zweig wurde der Erste Weltkrieg zu einem zentralen Erlebnis, das sowohl seine moralisch-ideologische Gesinnung wie auch sein literarisches Schaffen weitgehend bestimmte. Der Vortrag zeigt am Beispiel des Konzeptes ‚Bildungsroman‘ auf, wie der Autor Wertvorstellungen im Dienste der Bewahrung von Menschlichkeit und Humanität vermittelt und wie er sich zum „Erzieher deutscher Nation“ hochstilisiert. Im Vortrag wird der Bildungsroman *Erziehung vor Verdun* unter dem Aspekt dessen narrativen Strukturmusters behandelt. Dabei ist hervorzuheben, dass der Erzähler didaktisch motiviert, auf Leserlenkung bedacht ist. Er verkündet sein humanes Weltbild durch auktoriale Eingriffe und liefert dem Leser ein Identifikationsangebot.

HALA SA'ED

Test Assessment Following the CEFR Criteria: A Case Study of the Jordanian Tawjihi GSCE English Exam 2018

As many other countries, Jordan seeks to develop its educational system every year especially concerning English language. It has gone through comprehensive reforms at all levels, where significant efforts have been given to the General Secondary Certificate Exam (GSCE), known as the Tawjihi exam, which plays a paramount role in the Jordanian educational system. Among many pedagogical studies focusing on the importance of tests’ assessments for curriculum development, Candlin & Edelhoff (1982) state that examination is substantial to determine both

the progress of students in the learning process and the teaching methods used. In other words, exams play a vital role in improving the learning process, since pupils' awareness of how their efforts are to be assessed and evaluated leads them to learn and achieve better performance. Following this trend, the current study aims to investigate the extent to which the Jordanian 2018 Tawjihi English exam matches the standardized criteria of the Common European Framework (CEFR) English exam. The results illustrate that the test is insufficient for assessing all English language skills since it concentrates only on writing and reading skills while eliminating other language skills. Moreover, it doesn't only fail to match the standardized criteria of the CEFR English exam, but also it does not match the standards of the Ministry of Education in Jordan for TEFL.

SOMOGYVÁRI LAJOS

A magyar oktatás az USA Külügyminisztériumának jelentéseiben (1950-1959)

Az előadás egy feltáró kutatás kezdeti szakaszát tükrözi: a cél a szocialista oktatáspolitika nemzetközi környezetben történő bemutatása, a forrásbázist a Gale Primary Sources (a National Archives feloldott anyagai) jelentik, ebben az esetben az USA Külügyminisztériumához érkező nagyköveti jelentések nyújtják a legfontosabb információkat. A keleti blokkon belül a szovjetek álltak az amerikai érdeklődés fókuszában, a többi szocialista blokk-országot (hazánkat is) ennek fényében szemlélték, ezért fontos tudni, hogy milyen információkkal rendelkezett az USA adminisztráció és ebből milyen következtetéseket vonhattak le. A vizsgálat a hazai oktatástörténetben hiányzó terület feltérképezését kezdi meg, eddig Borhi László foglalkozott érintőlegesen a kérdéssel (2018), a módszertant a transznacionális megközelítés adja (Popkewitz, 2013), mely a neveléstudományi komparatisztika tanulságait kamatoztatva a terület komplexitását, az aktorok egymásra hatását hangsúlyozza. A hidegháború tágabb kontextusában a két világrend közti kompetíció valamennyi területen, köztük az oktatás-nevelés kérdéseiben is érvényesült, átpolitizálva a pedagógiai témákat.

SZÁVAI DOROTTYA

Kertész tekintete

„Amióta repülőgépre szálltam, hogy itt, Stockholmban átvegyem az ez évi irodalmi Nobel-díjat, szakadatlanul egy szenvtelen megfigyelő szúrós tekintetét érzem a hátamon; s ebben az ünnepi pillanatban (...) inkább e hűvös megfigyelővel, semmint az egyszeriben világszerte olvasott íróval érzem magam azonosnak. (....) Ha úgy tűnne, hogy ironizálok, kérem, fontolják meg, hogy mivé lett a huszadik században a nyelv, hogy mivé lettek a szavak. (...) Gondoljanak Kafkára, gondoljanak Orwellre, akiknek a kezén egyszerűen elolvad a régi nyelv.” Kertész Imre *Stockholmi beszéd*ének ebben a nevezetes kezdő passzusában használja a tekintet kifejezést, mely esszéinek jellegzetes és visszatérő metaforája. Előadásomban a Kertész-életműnek ezt a vetületét veszem számba: annak említett metaforikus jelentésvonatkozásán túl azt vizsgálva, hogy a magyar Nobel-díjas művei milyen „tekintetet” járnak be autotextuális vonatkozásban, valamint magyar -és világirodalmi összefüggésben. Értem ez alatt az életműben érvényesülő belső utalásokat/intertextusokat, csakúgy, mint azt a hagyomány –és hatástörténeti összefüggéshálót, amely a Kertész-szövegek helyét egy jól körülhatárolható irodalmi hagyományban jelöli ki. Mindezeket egybefogja a „tekintet”, az életmű egyik fontos, megalkotó metaforájaként, mely a Kertész által megalkotott nyelvprobléma és önreflexív eljárások tanulmányozása szempontjából is releváns.

SZÉLESNÉ FERENCZ EDIT

Dr. Marosi Máday István hagyatéka

Ebben az évben emlékezünk dr. Marosi Máday István születésének 140., halálának hatvanadik évfordulójára.
dr. Marosi Máday István az individuálpszichológia mozgalmának széles látókörű képviselője, nagyhatású hazai terjesztője, a Magyar Individuálpszichológiai Egyesület alapító elnöke volt.
Sokirányú tevékenysége kiterjedt a gyógyítás, nevelés, nevelési tanácsadás, pályaválasztás, a lelki egészségvédelem területeire. Fáradhatatlan szervező, szerkesztő, előadó, gyógyító és az individuálpszichológia elméletének és gyakorlatának önzetlen közvetítője volt.
Publikációinak jeles száma (18 év alatt 130 tanulmány, cikk) is elhivatottságáról tanúskodik.
Munkái olyan témákat érintenek, melyek ma is aktuálisak: ilyen kérdések az oktatási reformok bevezetésével kapcsolatos problémák, nevelési kérdések, a szülők és az iskola kapcsolata és kommunikációja, a nők helyzete.A század elején aktuális kérdések egy része még ma is vitatott, az akkori problémák közül több, még ma is aktuális.
Az előadás igyekszik keresztmetszetet adni a hagyatékból, olyan írásokat, esettanulmányokat bemutatva, melyek jól reprezentálják a gazdag életművet.

SZILÁRD SZENTGYÖRGYI

Voice languages vs. spread glottis languages: planning an ERP experiment to uncover language typology

Languages are often argued to belong to one of two major types: languages with an underlying voice contrast and those with an underlying spread glottis contrast. The underlying voice contrast languages like Hungarian or Russian, for instance, have voiced and voiceless unaspirated obstruents as well as voiced sonorant consonants in their sound inventories combined with voice assimilation and with or without final devoicing. Their obstruents are represented underlyingly with a contrast between voiced and voiceless segments. Underlying spread glottis languages like English, German, or Dutch, on the other hand, have voiced obstruents, aspirated and unaspirated voiceless obstruents as well as voiced sonorants. This set of sounds is often represented underlyingly with a contrast between spread glottis (aspirated) and non-spread glottis (unaspirated) segment with the latter getting so-called passive voicing whenever in a (partly) voiced environment.
This paper represents a project in its planning stages to test the neural reality of the above claims concerning the differences between the underlying representations in the two types of language. The EEG analysis we are planning is going to be based on an odd-ball paradigm experiment. Participants are going to listen to sequences of recorded nonsense words containing the different types of obstruent consonants discussed above. In our analysis of the data we will be trying to find out if different or identical parts of the brains of the different types of participants – some monolingual English speakers, other monolingual Hungarian speakers, and yet other bilingual speakers of these two languages – react to the audio data and will try to match these results with the theoretical claims. This way the neural reality of a theoretical linguistic claim may be tested.

TÁBORI FERENC

A magyarországi többpártrendszer működési feltételeinek megteremtése 1989-ben

Elmer Eric Schattschneider amerikai politológus 1942-ben úgy fogalmazott, hogy a modern demokrácia elképzelhetetlen pártok nélkül. Az 1989-90-es rendszerváltás idején számos

feladattal kellett szembenéznie az akkori átmentet levezénylő elitnek. Egy demokrácia működéséhez nem csak azt biztosító jogszabályokra és intézményekre van szükség, hanem a demokratikus versengés főszereplőire, a pártokra is. Bár a többpártrendszer elvileg létrejött 1988-ban, de az akkor állampárt vezetése még nem ismerte el annak létjogosultságát, mint ahogy a pártok működéséhez szükséges jogszabályi feltételek is hiányoztak. Az 1989-es év egyik fő kérdése tehát az volt, hogy az állampárt hozzájárul-e a többpártrendszer működéséhez, és ha igen, akkor partner lesz-e annak működési feltételeinek a megteremtésében. Az állampárt hozzáállása mellett természetesen az ellenzéki csoportok hozzáállása is sorsdöntő volt, hisz ekkoriban már azok szervezetekbe tömörültek, de a történelmi pártokon kívül a többi szerveződés ódzkodott attól, hogy pártnak nevezze magát, illetve tényelegesen akként működjön. Az előbbiek fényében az előadás célja, hogy bemutassa 1989-ben miként teremtődtek meg a magyarországi többpártrendszer működési feltételei, hogy jutottak el az egyes ellenzéki szervezetek addig, hogy felvállalják a pártként való működést, illetve nem kerülhető meg az állampárt sorsának kérdése sem.

ABEER ABU TAYEH

Using English as a lingua franca of intercultural communication in a study abroad context

In a study abroad context, students who come from different cultural and linguistic backgrounds, use English as a lingua franca in a country where English is not the local language (e.g., Germany, Poland, Spain). Therefore, the main purpose of the study is to shed light on intercultural communication experiences by international students in Hungary with particular attention to the usage of English as a lingua franca by these students in intercultural interaction. The data was collected from a survey administered to 75 international students who are studying at Hungarian universities. The results show that English represents the language of communication among international students. Moreover, results reveal that the lack of a shared common language is leading to verbal barriers in everyday life.

AMAL ABU TAYEH

Code-switching and code-mixing among Jordanians in Computer Mediated Communication

Social networking sites are important factors in language change. Communication through computers has become a crucial part of our everyday activity. Computer mediated communication (CMC) differs from other forms of communication in many aspects. The language develops through interaction with technology, each language level is effected to a certain extent. The purpose of this study was to examine the code switching patterns of Jordanians on Facebook. The main goal was to find out how English words are incorporated to the Facebook posts and become part of everyday language use. The methodology used in this study was descriptive, both qualitative and quantitative methods were used. A questionnaire was designed and shared online to get information about the individual use of code-switching and code-mixing. The sample includes 181 participants, males and females, of different ages and different educational backgrounds. In addition 14 interviews were recorded in Jordan with relatives, with neighbors and in shops. Major findings of the current study revealed that participants use English words in their everyday communication which is a result of CMC. They reported using words e.g., like, comment, mention, and tag. The study clearly shows the permeability of online and offline communication.

TIMEA THOMAZY

Ethnolinguistic vitality factors of the Hungarian minority in Brazil

A significant number of Hungarian immigrants and their descendants live in Brazil. The first Hungarian families arrived together with German settlers from the years of the 1820s. They landed in several phases for political or economic reasons. Different grades of language shift have been undergoing for decades. However, there were families where the intergenerational language transmission (Fishman, 1991) worked successfully in order to maintain Hungarian as a heritage language. The main objective of this study is to present the results of a pilot Ethnolinguistic vitality research. In the quantitative survey, I used an online bilingual questionnaire, which was filled out by nearly 250 Hungarians, or individuals of Hungarian origin, from Brazil. The present study is focusing on (i) the current trends of vitality factors; (ii) the role and domains of the Hungarian language use (Fishman 1972b); and (iii) the multilingual dimensions of the Hungarian minority in Brazil. What prospects and predictable challenges do the Hungarian-Brazilian communities face? Will Hungarians be capable of maintaining their Hungarian culture and language in Brazil? The paper will present the preliminary results of the study.

ÉVA THUN

The Recognition of Women Teachers’ Professional Agency

Combining Collaborative Autoethnography and Action Research

In the past few decades the global economic and social changes radically altered the functions of education, as well as the specificities of the teaching profession. These changes in the goals of the public education systems raise new expectation from the teachers; they are supposed to learn new professional skills, such that are standardized and measurable. As a result, the teachers’ professional, personal and collective agencies appear to be of little significance. Moreover, this shift in the value of agency in education is controversial, since it is coupled with the issue of women’s agencies in society. However, from the teacher research literature it is apparent that teachers’ identities and agencies play a crucial role in performing their professional tasks successfully and efficiently while interacting with their students. Therefore, I propose to introduce research which is concerned with gathering knowledge on the nature of teachers’ self-perceived agency. This kind of research requires methodologies which encourage the participants to vocalize their beliefs and offers opportunities to act on their experiences. Action research is to serve the latter purpose, whereas collaborative autoethnography provides the opportunity to tell about and to share teachers’ personal experiences as actors in the education sphere in their own rights.

JÓZSEF TÓTH

Weisen Deutsch und Ungarisch die gleichen Wortartenkategorien auf? Probleme der Wortartenklassifikation

Das Deutsche und das Ungarische weisen nicht die gleichen Wortartenkategorien auf. Es gibt im Deutschen und im Ungarischen gleiche, unterschiedliche und ähnliche Wortartenkategorien. Weder im Deutschen noch im Ungarischen gibt es einheitliche Klassifikationskriterien, deshalb haben wir es in beiden Sprachen mit so vielen Klassifikationsvorschlägen zu tun. Nur ein Kriterium reicht nicht aus, über die Wortartenzugehörigkeit eindeutig entscheiden zu können. Nur die Kombination von mehreren Klassifikationskriterien ermöglicht es in fast allen Fällen,

ein Wort einwandfrei einer bestimmten Wortklasse zuzuordnen. Sowohl die Wortartenkategorien als auch die Klassifikationskriterien können in beiden Sprachen aus kontrastiver Sicht weiter spezifiziert werden. Das gilt vor allem für die Wortart Partikeln im Ungarischen und für die Wortart Verb im Deutschen. Es ist zu überlegen, ob Übergangswortarten: Infinitive, Partizipien und Verbaladverbien auch im Deutschen als eigenständig betrachtet werden können. Aus der kontrastiven Analyse ergibt sich ein weiteres, neues Einteilungskriterium für beide Sprachen, nämlich ein erweitertes morphologisches Kriterium, das nicht nur die Flexionseigenschaften der Lexeme, sondern auch ihre Wortbildungseigenschaften berücksichtigt.

VÁRSZEGI TIBOR

„Hét – Fényből sző mesét” mondókába kódolt Igazság az élet védelmében

Úgy állhatott Jézus is három apostola jelenlétében a Tábor-hegyen, ahogyan az *„Egy – utat nyit a hegy…”* kezdetű kiszámolónk első sorában megidézett ismeretlen hősként bármelyik gyermek állhatna a saját hegyén, vagy a kiszámoló kör közepén (a világ közepén) Fény felé történő utazása kezdetén. A kiszámoló által megidézett út és Jézus színeváltozása, amikor *„imádkozása közben az ő orczájának ábrázata elváltozék, és az ő ruhája fehér és fénylő lőn”* (Luk. 9,29), ugyanazt a hajdan evidenciának számító léteseményt hívja életre. Amíg azonban Lukács evangélista a kezdeti és a végső állapotról számol be csupán (a kiszámoló 1. és 6. sorai), addig ez a kiszámolónk a közbülső állapotokról (az Út), valamint a Fény (az Igazság) természetéről is tudósít.
Előadásomban a kiszámoló szövegén és a hozzárendelt játékon keresztül sorra veszem annak matematikai gondolkodásban betöltött szerepét, szocializációra kifejtett nélkülözhetetlen befolyását, a mozgás, valamint a jobb és bal agyféltekés gondolkodás és cselekvés egymásra gyakorolt hatását, ám a konferencia alkalmával pusztán a szöveg szimbolikájának feltárásával annak hajdan evidenciának számító jelentéskörére térek ki.

VIGH-SZABÓ MELINDA

Identitás és perspektívák – finnugor körkép

A nyelvpolitikai, nyelvtervezési és -oktatási döntések a finnugor népeknél hangsúlyosan kerülnek előtérbe; a nyelveket befolyásoló döntési stratégiákat politikai, areális, kulturális, kollektív és individuális dimenziók egyaránt meghatározzák. Ezek a döntések az egyének, csoportok (területi, vallási, kulturális) identitására is hatással vannak.
A finnugor nyelvi identitás vizsgálatában hat népcsoport vesz részt: az államalkotó észtek; az Orosz Föderáció területén köztársaságokban élő és hivatalos nyelvvel rendelkező mordvinok, marik, komik és udmurtok, valamint a kis létszámú vepszék. Az észt nyelvi tervezés példaértékű nemcsak a kis államok és nyelvek, hanem egész Európa nyelvi helyzetét tekintve. Az oroszországi finnugor nyelveket beszélő népcsoportok nyelvi identitásának kutatása a kisebbségi és a többségi társadalmi lét viszonyrendszerén keresztül valósulhat meg, ahol a nemzedékek közötti nyelvi-kulturális különbségek is szembeötlőek. A vepszék nyelvi átörökítési folyamataiban pedig az online korpusztervezére találunk szép megoldásokat. Az előadás e nagymintás kutatás előkészítését mutatja be konkrét példákon keresztül.

V. SZABÓ LÁSZLÓ

Ökoliteratúra.
Gondolatok egy ökológiai irodalomtudományról

Ez előadás egy kísérlet kíván lenni egy ökológiai irodalomtudomány körvonalazására. A kísérlet először is a fogalom meghatározására vonatkozik, amely fogalom még nem vált közkeletűvé, noha már léteznek, ha elszórtan is, kísérletek egy ökológiai irodalomtudomány elméleti meghatározására, illetve olyan tanulmányok is, amelyek azok alkalmazhatóságát vizsgáljak egyes irodalmi szövegekere. Előadásomban megvizsgálom, hogy melyek ezek az elméleti megalapozás-kísérletek főbb vonalai, hozadékai és buktatói, valamint felteszem a kérdést, hogy mi haszna ill. értéke egy efféle irodalomtudománynak egyáltalán. Néhány német irodalmi példán keresztül végül megvizsgálom, miként alkalmazható az ökoliteratúra mint elmélet és módszer az irodalmi elemzések során.